

AECC – 6.2

I Semester B.Sc./B.C.A. Examination, February/March 2023
(NEP)

LANGUAGE SANSKRIT

Buddha Charitam III Canto, Grammar and Comprehension

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

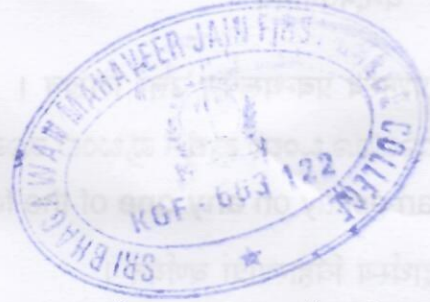
Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Question Nos. I and VI should be answered in **Sanskrit** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ, ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

(10×1=10)

1) सिद्धार्थस्य पिता कः ?

अ) सुयोधनः आ) शक्तिधनः इ) शुद्धोदनः ई) वीरधनः

2) सिद्धार्थः अन्तर्गृहे कः इव अवरूढः ?

अ) अश्वः आ) नागः इ) सिंहः ई) शशः

3) राजपुत्रः कीदृशं स्यन्दनम् आरूरोह ?

अ) रजतम् आ) पुष्पमयम् इ) हिरण्यमयम् ई) ताम्रमयम्

4) स्त्रीणां मुखकमलानि कुत्र शोभन्तेस्म ?

अ) द्वारेषु आ) वनेषु इ) मार्गेषु ई) वातायनेषु

5) नराः कुत्र गन्तुकामा बभुः ?

अ) घाम् आ) गाम् इ) नदीम् ई) सागरम्

6) जीर्णं नरं के निर्मिमिरे ?

अ) देवाः आ) मानवाः इ) मृगाः ई) असुराः

7) सूतः कान् निवर्तथामास ?

अ) गजान् आ) अश्वान् इ) सर्पान् ई) काकान्

P.T.O.

8) स्मृतीनां नाशः का ?

अ) वरा आ) मदिरा इ) सुरा ई) जरा

9) मृतः कतिभिः ह्रीयतेस्म ?

अ) तिसृभिः आ) चतुर्भिः इ) पञ्चभिः ई) षड्भिः

10) उद्यानं कीदृशम् आसीत् ?

अ) अशोकवनमिव आ) नन्दनवनमिव
इ) चन्दनवनमिव ई) पुष्पवनमिव

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) सिद्धार्थस्य विहारयात्रां वर्णयत ।

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ವಿಹಾರಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the pleasure trip of Siddhartha.

2) सिद्धार्थेन दृष्टं वृद्ध-रुज-मृतपुरुषाणां स्वरूपं वर्णयत ।

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಕಂಡ ವೃದ್ಧ-ರೋಗಿ ಹಾಗೂ ಮೃತ ಪುರುಷರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the features of old, diseased and dead persons seen by Siddhartha.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×5=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) महाकाव्यलक्षणम्

2) सारथिः

3) शुद्धोदनराजा

4) पुरजनाः ।

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2x6=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** shlokas.

- 1) ततो नृपस्य निशम्य भावं
पुत्राभिधानस्य मनोरथस्य ।
स्नेहस्य लक्ष्म्या वयसश्च योग्याम् ।
आज्ञापयामास विहारयात्राम् ॥
- 2) तं सुष्टुवुः सौम्यगुणेन केचित्
ववन्दिरे दीप्ततया तथान्ये ।
सौमुख्यतस्तु श्रियमस्य केचित्
वैपुल्यमाशंसिषुरायुषश्च ॥
- 3) पुरं तु तत्स्वर्गमिव प्रहृष्टम्
शुद्धाधिवासाः समवेक्ष्य देवाः ।
जीर्णं नरं निर्मिमिरे प्रयातुम्
सञ्चोदनार्थं क्षितिपात्मजस्य ॥
- 4) स्थूलोदरः श्वासचलच्छरीरः
स्रस्तांसबाहुः कृशपाण्डुगात्रः ।
अम्बेति वाचं करुणं ब्रुवाणः
परं समाश्रित्य नरः क एषः ।

V. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2x4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain **any two** sentences with reference to context.

- 1) शोभां परां राजपथस्य चक्रुः ।
- 2) वातायनेषु अप्रश्रमो बभूव ।
- 3) एषा जरा नाम ययैषा भग्नः ।
- 4) हसन्ति ये रोगभयैरमुक्ताः ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

a) सन्धिं विभज्य नाम लिखत (पञ्चानाम् एव) :

(5×1=5)

- 1) सूर्योदयः
- 2) गजाश्वाः
- 3) हर्म्येष्विव
- 4) रूष्टोऽपि
- 5) तेनैव
- 6) गुरूपदेशः
- 7) राजेन्द्रः
- 8) द्वावपि।

b) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×1=5)

अथ कदाचित् तृषार्तः कोऽपि वायसः जलं प्राप्तुं सुचिरम् अभ्रमत् । परं स काकः न कुत्रापि जलं प्राप्तवान् । ततः शुष्कवदनः परिश्रान्तः च आसौ किमपि उद्यानं प्राप्तवान् । तत्र हि भाग्येन दृष्टवान् जलकुम्भम् । किन्तु तस्मिन् कुम्भे जलम् अत्यल्पम् आसीत् । तस्मात् जलं प्रति चञ्चुं नेतुं न अशक्नोत् । तदा सः उपायं कृतवान् । सः कुम्भे उपलानि चञ्च्वा अक्षिपत् । शीघ्रमेव जलम् उपरि आगच्छत् । तदा परितुष्टः वायसः भृशं जलम् अपिबत् ।

प्रश्ना :

- 1) वायसः किमर्थम् अभ्रमत् ?
- 2) परिश्रान्तः वायसः किं प्राप्तवान् ?
- 3) कुत्र जलम् अत्यल्पम् आसीत् ?
- 4) परितुष्टः वायसः किम् अकरोत् ?
- 5) सः कुम्भे कानि चञ्च्वा अक्षिपत् ?

